

ලංකා බනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම - 2017

2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ලංකා බනිජ තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව නිකුත් කරන ලදී.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදුකරන ලදී. ආචාරධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූල වන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාළ වන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් තක්සේරුකිරීම්ද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරුකිරීම්වලදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ.

මාගේ තත්ත්වගණනය කළ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

පහත දැක්වෙන නිරීක්ෂණ සිදු කරනු ලැබේ.

- i. සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන දිනට සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව (CPC) වෙතින් ලැබිය යුතු යැයි සඳහන් වටිනාකම හා එයට අනුරූපීව සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ගෙවිය යුතු යැයි සඳහන් වටිනාකම අතර රු මිලියන 670.93 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය වූ අතර මේ තුළ රු මිලියන 548.66 ක මතභේදයට තුඩුදුන් වටිනාකමක් ද විය.

කෙසේ වෙතත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල භානිකරණයන් සඳහා රු මිලියන 163.62 ක වෙන් කිරීමක් පමණක් සිදු කර තිබුණි.

- ii. ලංකා ඉන්දියානු තෙල් සමාගමෙන් (LIOC) ලද ශේෂ තහවුරු කිරීම් වලට අනුව, සමාගමට ගෙවිය යුතු වටිනාකම රු. මිලියන 432.77 ක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල පෙන්වනු ලබන වටිනාකම රු. මිලියන 475.40 කි. එහෙයින්, එම ශේෂයන් දෙක අතර එකඟ නොවූ වටිනාකම රු. මිලියන 42.63 කි
- iii. තොග අයිතමයන් සඳහා රු. මිලියන 142.92 ක් වෙන් කිරීමේ පදනම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල අනාවරණය නොකර තිබූ අතර විගණනය සඳහා ද ඉදිරිපත් නොකරන ලදී.
- iv. සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට ආදායම් බදු හා එකතු කළ අගය මත බදු (VAT) වල ගෙවිය යුතු වටිනාකම හා සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දැක්වෙන පරිදි එකතු කළ අගය මත ලැබිය යුතු ගිණුමේ ඇති වටිනාකමත් ඊට අනුරූපීව දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව පවත්වාගෙන යන වාර්තාවල පෙන්වුම් කරනු ලබන වටිනාකමත් අතර රු.මිලියන 436.78 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. එබැවින් එම ශේෂයන් වල නිරවද්‍යතාව, සම්පූර්ණත්වය හා පැවැත්ම පිළිබඳ විගණනයේදී ගැටළු සහගත විය.
- v. 2008 හා 2010 වර්ෂවල පැවැති අයකර නොගත් අතිරික්ත ගෙවීම් වූ උපයන විට ගෙවීම් බදු (PAYE) හා යෙදවුම් මත වූ එකතු කළ අගය මත බදු (Input VAT) පිළිවෙලින් රු.මිලියන 6.8 ක් හා රු.මිලියන 8.06 ක් නැවත අයකර නොගැනීම විගණනයේදී ගැටළු සහගත විය. කෙසේ වෙතත් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් මේ සම්බන්ධව කිසිදු වෙන් කිරීමක් සිදුකර නොතිබුණි.
- vi. රඳවා ගැනීමේ බදු (WHT) හා නිමවුම් මත වූ එකතු කළ අගය මත බදු (Output VAT) වල ගෙවිය යුතු වටිනාකම් පිළිවෙලින් රු. මිලියන 19.09 ක් හා රු.මිලියන 13.91 ක් වන අතර එම ගෙවුම් ශේෂයන් පියවීමේ විශ්වාසනීයත්වයෙන් තොරව වර්ෂයක් පසා අඛණ්ඩව මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඉදිරියට ගෙනැවිත් ඇති බැවින් එම වටිනාකම් වල නිරවද්‍යතාවය පිළිබඳව විගණනයේදී ගැටළු සහගත විය.
- vii. රු.මිලියන 5,045 ක ආසන්න වටිනාකමකින් යුක්ත වූ සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය වී ඇති වත්කම් ප්‍රමාණයන් ඒවායේ එලදායී ආර්ථික ජීව කාලය යලි තක්සේරු කිරීමකින් තොරව LKAS 16 හි ඇති ප්‍රතිපාදන වලට අනුව ගිණුම්ගත කරමින් සමාගම විසින් භාවිතා කරයි. තවද සමාගම ආරම්භයේ සිටම එහි වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කර නොමැති අතර ඒ සඳහා යෝග්‍ය ප්‍රත්‍යාගණන ප්‍රතිපත්තියක්ද ස්ථාපනය කර නොතිබුණි. එබැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දැක්වෙන ජංගම නොවන වත්කම් මගින් එහි සාධාරණ වටිනාකම පිළිඹිබු නොවේ.

වටිනාකම රු.මිලියන 36.3 ක එකතුවකින් යුත් ගණුදෙනු හතරක් පෙර වර්ෂයේ ගැලපුම් ලෙස LKAS 08 ට අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල හඳුනාගත යුතු අතර එම ගණුදෙනු සමාලෝචිත වර්ෂයේ ගණුදෙනු ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණි.මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලාභය හා සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ රඳවාගත් ඉපයුම් රු මිලියන 19.12 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- ix. සමාගම විසින් එහි ව්‍යවසාය සම්පත් සැලසුම් පද්ධතිය (ERP) වන SAP පද්ධතියට ඇතුළත් කර ඇති තොග අයිතම වර්ග 250 කට අයත් විශාල තොග ඒකක ප්‍රමාණයක වටිනාකම් පද්ධතියට ඇතුළත් කර නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.එබැවින් තොග අයිතම අගය කිරීමේ නිරවද්‍යතාවය හා සම්පූර්ණත්වය පිළිබඳව විගණනයට තහවුරු කර ගැනීමට නොහැකි විය.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 1.4 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලංකා බැංකු තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්ය සාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.1.1 වෙනත් නීතිමය හා නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 163 (2) වගන්තිය අනුව මම පහත සඳහන් පරිදි සඳහන් කරමි:

- (අ) විගණන මතය සඳහා පදනම, විගණනයේ විෂය පථය සහ සීමාවන් ඉහත සඳහන් පරිදි වේ.
- (ආ) මගේ මතය අනුව :
 - විගණනයට අවශ්‍ය වන සියලු තොරතුරු සහ පැහැදිලි කිරීම් මම ලබාගත් අතර, මගේ පරීක්ෂණයෙන් පෙන්වා ඇති පරිදි, සමාගම විසින් නිසි ගිණුම් වාර්තා පවත්වා ගෙන තිබුණි.
 - සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතෙහි 151 වන වගන්තියේ නියමයන් සමග අනුකූල වේ.

2.2 නීති ,රීති ,රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ නීති ,රීති ,රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම් පහත දැක්වේ.

නීති ,රීති ,රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට යොමුව

අනුකූල නොවීම

(අ) යහපාලනය සඳහා රාජ්‍ය ව්‍යාපාර මාර්ගෝපදේශ පිළිබඳ 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය.

(i) මාර්ගෝපදේශ 4.2.2

මූල්‍ය හා භෞතික කොන්දේසි පිළිබඳ මාසික කාර්යසාධනය ප්‍රකාශනය, මෙහෙයුම් ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය, ද්‍රවශීලතා තත්ත්වය සහ ණය ගැනීම් සහ කාර්ය මණ්ඩල තත්ත්වය, නව බඳවා ගැනීම් ඇතුළත් මානව සම්පත් පිළිබඳ ප්‍රකාශනය සෑම මාසික අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමකම සභාගත කර නොතිබුණි .

(ii) මාර්ගෝපදේශ 4.3

එම රැස්වීම් සනාථ කිරීමෙන් පසු දින 10 ක් ඇතුළත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් වාර්තා රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෙත යවා නොතිබුණි.

(iii) මාර්ගෝපදේශ 5.1.1

සමාගම වසර 3 ක් සඳහා සංයුක්ත සැලැස්මක් සකස් කළ යුතු අතර වාර්ෂිකව එය යාවත්කාලීන කිරීම කළ යුතුය. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද සැලැස්මේ පිටපත සමග යාවත්කාලීන වාර්ෂික අයවැයේ පිටපත් රේඛීය අමාත්‍යාංශය, රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව සහ විගණකාධිපති වෙත මූල්‍ය වර්ෂය ආරම්භ වීමට දින 15 කට පෙර ඉදිරිපත් කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත් සමාගම එම අවශ්‍යතාවයට අනුකූලව කටයුතු කර නොතිබුණි.

(iv) මාර්ගෝපදේශ 5.2.2(අ)

ප්‍රාග්ධන අයවැය තුළ රු.මිලියන 10 ඉක්මවූ ප්‍රාග්ධන වියදම් සංස්ථාගත කිරීමට පෙර ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදු කර නොතිබුණි.

(v) මාර්ගෝපදේශ 5.2.2(ආ)

රු.මිලියන 10 ඉක්ම වූ ප්‍රාග්ධන වියදම් සහ 2017 දී අත්පත්කරගත් වාහන 42ක් සඳහා අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය හා රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ එකඟතාවය ලබාගෙන නොතිබුණි.

(vi) මාර්ගෝපදේශ 5.2.4 සහ 5.2.5

කෙටුම්පත් අයවැය මූල්‍ය වර්ෂය ආරම්භ වීමට මාස තුනකට පෙර අනුමැතිය සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කර නැත. තව ද, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද අවසන් වරට යාවත්කාලීන කරන ලද අයවැය මාර්ගෝපදේශයේ දක්වා ඇති පරිදි රේඛීය අමාත්‍යාංශය, රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව සහ විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(vii) මාර්ගෝපදේශ 7.4.2

සමාගම විසින් ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ කමිටුවක් ස්ථාපිත කර නොතිබුණි.

(viii) මාර්ගෝපදේශ 9.2

රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව සහිත සංවිධාන සටහනක් සමාගම සතුව නොතිබුණි. නව සේවක සංඛ්‍යාව පිහිටුවීමේදී හෝ අතිරික්ත සේවක සංඛ්‍යාවක් ඇති අවස්ථාවන්හිදී, සමාගම විසින් රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශනයන් ලබාගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ix) මාර්ගෝපදේශ 9.3

සමාගම විසින් අනුගමනය කරන ලද බඳවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය හා රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ එකඟතාවය මත අමාත්‍යාංශය විසින් අනුමත කර නොතිබුණි.

(x) මාර්ගෝපදේශ 9.12

සමාගමේ සුභසාධක යෝජනා ක්‍රමය සඳහා අනුමැතිය රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබාගෙන නොතිබුණි.

(ආ) රජයේ මිලදීගැනීම් මාර්ගෝපදේශ - 2006

බාහිර ප්‍රවාහනකරුවන් තෝරාගැනීමේදී ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාපටිපාටි අනුගමනය කර නොමැති අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ද ලබාගෙන නොතිබුණි..

(ඇ) 2013 නොවැම්බර්04 දිනැති අංක

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා උපයන විට ගෙවීම් බදු රු. මිලියන 176.6ක්

එස්.පී/06/35/02/01 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර සේවකයන්ගේ වැටුපෙන් අඩු නොකර සමාගම විසින් ගෙවා තිබුණි. වකුලේඛය සහ 2016 අප්‍රේල් 29 දිනැති අංක පීඊසී 03/2016 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛය

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, පසුගිය වර්ෂයේ බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය වූ රු.මිලියන 2,330.1 සමග සසඳන විට සමාලෝචිත වර්ෂයේ සමාගමේ මෙහෙයුම් කටයුතු මගින් රු.මිලියන 3,273.3 ක බදු පෙර ශුද්ධ ලාභයක් ලබා තිබූ අතර ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.මිලියන 943.2 ක වර්ධනයක් සිදු වී තිබුණි. පෙර වර්ෂය සමග සැසඳීමේදී ධනිජ තෙල් ඉල්ලුම ඉහල යාම නිසා ගබඩා ගාස්තු ඉහල යාම, ප්‍රවාහන ආදායම හා මූල්‍ය ආදායම ඉහල යාම සහ සුලු වශයෙන් පරිපාලන හා මූල්‍ය වියදම් අඩුවීම මෙම වර්ධනය සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය.

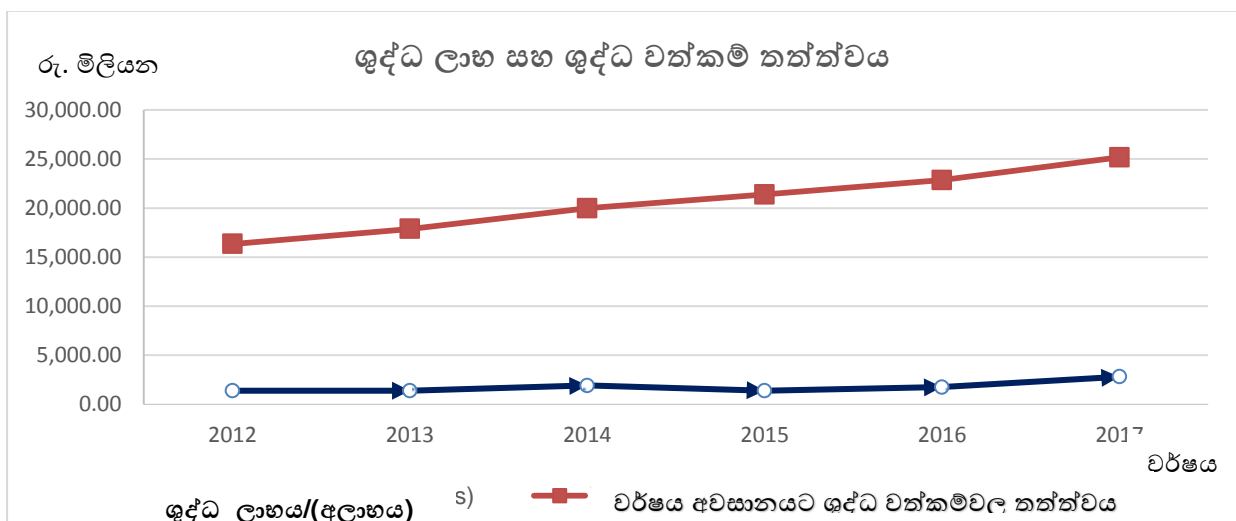
3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.2.1 ලාභදායීත්වය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ සමාගමේ මෙහෙයුම්වලින් සියයට 91.55 ක ආන්තිකයක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේදී සියයට 89.89 ක් වූ ආන්තිකය සමග සැසඳීමේදී සියයට 1.66 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරුණි. එසේම, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී දළ ලාභය ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ දළ ලාභය වූ රු. මිලියන 5,994 හා සැසඳීමේදී රු. මිලියන 781 කින් හෙවත් සියයට 13.03 කින් වැඩි වී තිබුණි.

3.2.2 ශුද්ධ ලාභය/(අලාභය)ට එරෙහිව ශුද්ධ වත්කම්

2017 වර්ෂය සහ ඉකුත් වර්ෂ පහ සඳහා සමාගමේ ශුද්ධ ලාභය/(පාඩුව) හා ශුද්ධ වත්කම් තත්ත්වය පහත සඳහන් රූප සටහනෙහි දැක්වේ.



පෙර වර්ෂය සමග සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ශුද්ධ ලාභය රු. මිලියන 1,060.95 කින් හෙවත් සියයට 61 කින් වැඩි වී තිබුණු අතර ශුද්ධ වත්කම් රු. මිලියන 2,312.38 කින් හෙවත් සියයට 10.1 කින් වැඩි වී තිබුණි.

3.2.3 වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාත

ලැබී ඇති තොරතුරු අනුව, සමාගමේ සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂය සඳහා වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාත කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

අනුපාත	2017	2016
ලාභදායීත්ව අනුපාත		
දළ ලාභ අනුපාතය (%)	47.79	47.34
මෙහෙයුම් ලාභ අනුපාතය (%)	22.63	19.00
ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය (%)	19.75	13.73
ද්‍රවශීලතා අනුපාත		
ජංගම වත්කම් අනුපාතය (වාර ගණන)	5.47:1	5.25:1
ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය (වාර ගණන)	4.88:1	4.57:1
කාරක ප්‍රාග්ධනය (රු. මිලියන)	10,455	8,752
ආයෝජන අනුපාත		
වත්කම් මත ප්‍රතිලාභය (%)	9.75	6.79

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) දළ ලාභ අනුපාතිකය සහ ශුද්ධ ලාභය අනුපාතය පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පිළිවෙළින් සියයට 0.95 හා සියයට 43.84 ක ප්‍රතිශතයකින් වර්ධනය වී තිබුණි.
- (ආ) 2017 වර්ෂයේ දී සමාගමේ කාරක ප්‍රාග්ධන තත්ත්වය පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව සියයට 19.46 කින් වර්ධනය වී තිබුණි. මෙම ධනාත්මක තත්ත්වයට හේතු වූ ප්‍රධාන සාධක වූයේ වෙළඳ හා වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ වැඩිවීම සහ ණය ගැනීම් අඩු වීමයි.
- (ඇ) 2017 වර්ෂයේ දී සමාගමේ වත්කම් මත ප්‍රතිලාභය පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව සියයට 2.96 කින් වර්ධනය වී තිබුණි. මෙම ධනාත්මක තත්ත්වයට හේතු වූ ප්‍රධාන සාධක වූයේ සමාගමේ ආදායම සහ මූල්‍ය ආදායම වැඩිවීම සහ පරිපාලන වියදම්, මූල්‍ය වියදම් සහ ආදායම් බදු අඩු වීමයි.

4 මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

පහත දැක්වෙන නිරීක්ෂණ සිදු කරනු ලැබේ.

- (අ) 2017 මැයි 27 දින සිදුවූ අනතුරු හේතුවෙන් රු.මිලියන 14.9 කට මිලදී ගත් ප්‍රයිම් මූවර් (Prime Mover) රථය භාතියට ලක්වී තිබුණි. කෙසේ වුවද සමාගම විසින් වගකිවයුතු පාර්ශවයන්ගෙන් හෝ ප්‍රයිම් මූවර් (Prime Mover) රථය රක්ෂණය කර තිබුණු පුද්ගලික රක්ෂණ සමාගමෙන් අලාභය පියවා ගැනීමට 2018 ජූලි 26 දින දක්වා නොහැකි වී තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සමාගමට වසරකට වඩා වැඩි කාලයක සිට අදාල රථය භාවිතා කිරීමට නොහැකි වී තිබුණි.
- (ආ) 2007 ජනවරි 05 දින ශ්‍රී ලංකා රජය හා ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම අතර ගිවිසගත් බෙරුම්කරණ ගිවිසුමේ 03 වන වගන්තියට අනුව, ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම විසින් චීන වරායේ

සිට ඉන්ධන බෙදාහැරීම බනින තෙල් අවශ්‍යතාවයෙන් සියයට 5 උපරිමයකට සීමාකර තිබුණු අතර ලංකා බනින තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට සපුගස්කන්ද පිරිපහදුවේ සිට ඉන්ධන බෙදාහැරීම හැර සියයට 5 ක උපරිමයකට සීමාකර තිබුණි. කෙසේ වුවද, ඉහත කොන්දේසි වලට අනුකූල වීම නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා ක්‍රමවත් ක්‍රියාවලියක් නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, සමාගමට නිමා ගාස්තු ආදායම අහිමි වීමේ හැකියාවක් ඇත.

- (ඇ) ලංකා බනින තෙල් සංස්ථාව, ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම සහ ලංකා බනින තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම අතර සාමාන්‍ය පොදු පරිලිඛක පහසුකම් සඳහා කොටස් හිමිකරු ගිවිසුම හා කොටස් විකුණුම් මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම 2008 දෙසැම්බර් 31 දින අවසන්ව තිබුණි. මේ සම්බන්ධව දිගුවක් ලබාගැනීම හෝ නව ගිවිසුමකට ඇතුළත් වී නොමැත. එබැවින් නිමා ගාස්තු හා ප්‍රවාහන ආදායම තුළ ඇතුළුව ඇති ස්ලැබ(slab) ගාස්තු අයකර ගැනීම තීරණය කිරීම සඳහා භාවිතා කළ මිල සූත්‍රය 2011 වර්ෂයේ සිට සංශෝධනය කර නොතිබුණි.
- (ඈ) 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට වෙනත් ගෙවිය යුතු යටතේ දක්වා තිබුණු ගැනුම්කරුවන් 273 දෙනෙකුට අදාළව ගෙවිය යුතු ප්‍රවාහන ගාස්තු එකතුව රු.33,218,818 ක් හා වෙනත් ණයහිමියන්ට එකතුව රු. 79,486,450 ක් වසර එකේ සිට වසර හයක් දක්වා වූ කාල සීමාවක් තුළ නිරවුල් කිරීමට සතුටුදායක ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.
- (ඉ) ව්‍යාපාරයක් සුමටව පවත්වා ගෙනයාම සඳහා සහ පිරිවැය අවම කිරීම සඳහා කිසියම් සහායක සේවා සපයන ආයතන අතර නිසි එකඟත්වයක් තිබිය යුතුය. කෙසේ වුවද, ලංකා බනින තෙල් නීතිගත සංස්ථාව හා ලංකා ඉන්දියන් ඔයිල් සමාගම සමග ගිවිසුමක් හෝ අවබෝධය පිළිබඳ අවබෝධතා ගිවිසුමකට එළැඹී නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, එක් එක් පාර්ශවයන්හි ක්‍රියා පටිපාටි, නීතීන් සහ වගකීම් නිවැරදිව අර්ථ දැක්විය නොහැකි වී තිබුණි.
- (ඊ) කළමනාකරණය විසින් නියම කරන ලද ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක වන බව තහවුරු කරගැනීම සඳහා සමාගම විසින් සමාගමේ එක් එක් ක්‍රියාවලියේ පාලනයන් සඳහා වාර්තාවන් තබා ගැනීම ඉතා වැදගත් සහ වාසිදායක වේ. තවදුරටත්, ක්‍රියාපටිපාටි අත්පොතක් සකස් කළ විගස එය සාධාරණ කාල පරාසයක් තුළ කාලනුරූපීව එහි අදාළත්වය තක්සේරු කළ යුතුය. කෙසේවුවද, අභ්‍යන්තර පාලනයේ දුර්වලතා හෝ වෙනත් සිදු විය හැකි වැරදි සහ අක්‍රමිකතා වැලැක්වීම සහ හදුනාගැනීම සඳහා කිසිදු ලිඛිත අත් පොතක් පවත්වාගෙන නොයන බව නිරීක්ෂණය විය.
- (උ) 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතෙහි 56 (2) වගන්තියට අනුව සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ලභාංශ බෙදා හැරීමට පෙර විගණකවරුන්ගෙන් නුබුන්වත්කම ප්‍රකාශ කිරීමේ සහතික කොටස් හිමියන්ට බෙදා හැරිය යුතුය. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාව අනුව සමාගමේ විගණකවරයා විගණකාධිපතිවරයා වේ. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කරුණු විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.
- (ඌ) 2018 මාර්තු 15 දිනැති අංක 1/182 දරණ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණය අනුව විගණකවරයාගේ නුබුන්වත්කම සහතිකය ලබාගැනීමෙන් පසු රු.මිලියන 651 ක අතුරු ලාභාංශයක් ගෙවීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමත කර තිබුණි. කෙසේ වුවද, විගණකාධිපතිවරයාගෙන් එවන් නුබුන්වත්කම සහතිකය ලබාගෙන නොතිබුණි. තවද නුබුන්වත්කම පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රකාශය විගණකාධිපති වෙත 2018 මාර්තු 20 දින ලැබී තිබුණි. කෙසේ වුවද, ලාභාංශ බෙදාහැරීම සඳහා තීරණය කරන දිනට පෙර සමාගමේ නුබුන්වත්කම සහතික කිරීම සඳහා ඉල්ලුම් කළ තොරතුරු සිහි කැඳවීම ලිපි දෙකක් යවා තිබුණද විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
- (එ) මේ අතරතුරේ, සමාගම් පනතෙහි ප්‍රතිපාදන වලට පටහැනිව හා සේවාව ලබා ගැනීම සඳහා පොදු භාවිතයේ විගණන ආයතනයක් පත් කිරීම සඳහා විගණකාධිපතිගේ අනුමැතිය තොරව රු.මිලියන 651 අතුරු ලාභාංශයක් සමාගමේ කොටස්කරුවන්ට තුන්වන පාර්ශවීය විගණන

ආයතනයකින් ලබාගත් නුබුන්වත්කම වාර්තාවක් ලබා ගැනීමෙන් පසු සමාගම විසින් ගෙවා තිබුණි. තව දුරටත්, නුබුන් වත්කම් තක්සේරු කිරීමේ සේවාව ලබා ගැනීම සඳහා විගණන ආයතනයක් පත් කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි. තවද, ලබාගත හැකි වූ තොරතුරු අනුව එම පුද්ගලික විගණකට විධිමත් පත්වීම් ලිපියක් නිකුත් කර නොතිබුණි.

4.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

කොළඹ වරායේ සිට කොළොන්නාව පර්යන්තය දක්වා ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදනය බෙදාහැරීම සඳහා එක් නලයක් භාවිතා කරනු ලැබේ. දැවී තෙල් බෙදාහැරීම සඳහා එක් නළ මාර්ගයක් භාවිතා කරන අතර අනෙක් නල මාර්ගය පිරිපහදු කළ ඉන්ධන බෙදාහැරීම සඳහා භාවිතා කරනු ලැබේ. මෙම නල මාර්ග වසර 50 ක් පමණ භාවිතා කර තිබුණි. තනි නළ මාර්ගයක් මත යැපීම තුළ ප්‍රධාන නඩත්තු කටයුතු සිදුවිය හැකි අවස්ථා වලදී ඉන්ධන බෙදා හැරීමකට බාධා විය හැක.

පෙර වසර තුළදී මතු කරන ලද ඉහත ගැටලුවලට ප්‍රතිචාර වශයෙන්, සමාගමේ කළමනාකාරිත්වය ප්‍රකාශ කළේ "පිරිපහදු කළ ඉන්ධන සහ දැවී තෙල් සඳහා පිළිවෙලින් අගල් 18 හා අගල් 14 විෂ්කම්භය සහිත නව නළ මාර්ග දෙකක් ස්ථාපනය කිරීමට කටයුතු කර ඇති බවයි. ප්‍රතිස්ථාපනය කරනු ලබන අගල් 12 නලය සියයට 85 සම්පූර්ණ අතර 2018 මාර්තු මස අවසානය වන විට සියයට 100 ක් සම්පූර්ණ කිරීමට අපේක්ෂා කරයි". කෙසේ වෙතත්, 2018 අගෝස්තු 13 දක්වාත් එය අවසන් කර නොතිබුණි.

4.3 අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතන සඳහා මුදා හරින ලද ආයතනයේ සම්පත්

යහපාලනය සඳහා රාජ්‍ය ව්‍යාපාර මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 2003 ඡුති 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය ,2006 ජනවාරි 04 දිනැති අංක CSA / PI/ 40 සහ 2010 මැයි 14 දිනැති අංක CS /1/17/1 දරන අතිරේක ජනාධිපතිතුමා විසින් නිකුත් කරන ලද ලිපි සහ 2004 ජනවාරි 08 දිනැති අංක 21 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය මගින් නිකුත් කරන ලද උපදෙස්වලට පටහැනිව සමාගම විසින් පුද්ගලයින් 04 දෙනෙකු සහ වාහන 04 ක් වෙන්වා ආයතන වලට නිකුත් කර තිබූ අතර මුදා හරින ලද සේවකයින් වෙනුවෙන් වැටුප් හා අනෙකුත් දීමනා ගෙවීම් සහ නිකුත් කරන ලද වාහන සඳහා ඉන්ධන සහ නඩත්තු වියදම් සඳහා රු. 2,767, 777ක වියදමක් දරා තිබුණි.

4.4 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

පහත නිරීක්ෂණ සිදුකරනු ලැබේ.

- (අ) සමාගමේ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව වූ 3,249 න් දෙසැම්බර් 31 දිනට පුරප්පාඩු 172 ක් හෝ සියයට 5.3 ක් පැවතුණි. එම පුරප්පාඩු අතරින් තනතුරු 54 ක් හෝ සියයට 31 ක් විධායක මට්ටමේ තනතුරු වන අතර එයට නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී මෙහෙයුම්, ප්‍රධාන තොරතුරු නිලධාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය කළමණාකාර බෙදාහැරීම් සහ ඉංජිනේරු කළමණාකරු, ආදී තනතුරු ඇතුළත් විය. තවදුරටත් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ඉහළ කළමනාකාරිත්වයේ තනතුරු 31 ක් සඳහා මාස 8 සිට මාස 48 දක්වා පුරප්පාඩු පැවති බව අනාවරණය විය.
- (ආ) විගණනයට ලබා දුන් තොරතුරු අනුව, A පන්තියේ තනතුරු 23 ක් ඇතුළුව තනතුරු 37 ක් බඳවා ගැනීම සඳහා පුවත්පත් හා වෙබ් අඩවියේ දැන්වීම් 37 ක් මගින් ප්‍රකාශයට පත් කර තිබුණද 2018 මැයි 22 දින වන විට A පන්තියේ එක් තනතුරක් පමණක් පුරවා තිබුණි. ඉතිරි තනතුරු පිරවීමට කටයුතු නොකිරීමට හේතු විගණනයට පැහැදිලි නොවුණි.
- (ඇ) සමාගමේ බඳවා ගැනීමේ හා ප්‍රවර්ධන සැලැස්මට (SORAP) පටහැනිව පුරප්පාඩු පළ කිරීමකින් තොරව තනතුරු 05 ක් සඳහා පුද්ගලයින් 18 දෙනෙකු 2018 වසර තුළදී බඳවාගෙන තිබුණි.

(ඇ) 2017 ඔක්තෝබර් 24 දිනැති අංක 27/177 දරන අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල තීරණය අනුව නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී කළමණාකරු (මුදල්) 2017 ඔක්තෝබර් 31 දින අනිවාර්ය නිවාඩු සඳහා යවා තිබුණි. කෙසේ වුවද, විගණනයට ලබා දුන් තොරතුරු අනුව, 2017 නොවැම්බර් සිට 2018 මැයි දක්වා 2018 වසරේදී වෘත්තීය දීමනා, ඉන්ධන දීමනා, නිවාස කුලී සහ ආහාර දීමනා ඇතුළු වැටුප් සඳහා රු. 2,071,101 ක් ගෙවා තිබුණි. මීට අමතරව, වාර්ෂික ප්‍රසාද දීමනා ලෙස රු. 449,846 ක මුදලක් 2017 වර්ෂය සඳහා රු. 184,454 සහ 2018 වර්ෂය සඳහා රු. 265,392 සමාගම විසින් ගෙවා තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, අනිවාර්ය නිවාඩු දී සිටි නිලධාරියෙකුට එලෙස ඉහත දීමනා සමග වැටුප් සහ ප්‍රසාද දීමනා ලබා දීමට හේතුව විගණනයට සැකසහිත විය. තවදුරටත් වසරකට වඩා වැඩි කාලයක් මූල්‍ය අංශයේ ප්‍රධානියා නොමැතිව සමාගම කටයුතු කිරීම මගින් එහි සුමට ක්‍රියාකාරිත්වය සඳහා ගැටලු නිර්මාණය වනු ඇත. එබැවින් එම පරීක්ෂණය කඩිනමින් සිදුකර හෝ වෙනත් මාර්ගයන් මගින් ඉහත තනතුර දිගු කාලයක් සඳහා පිරවීමට කටයුතු නොකිරීමට හේතුව විගණනයට පැහැදිලි නොවුණි.

5 තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු ලගාකර ගැනීම

2030 වන විට එක්සත් ජාතීන්ගේ තිරසාර සංවර්ධන න්‍යාය පත්‍රයට අනුකූලව සෑම රාජ්‍ය ආයතනයක්ම ක්‍රියා කළ යුතුය. සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය සම්බන්ධයෙන් ලංකා බැංකු තෙල් ගබඩා පර්යන්ත සමාගමට තම විෂය පථයට අයත් ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ආකාරය ගැන දැනුවත් වී නොතිබුණි.

එබැවින්, ලංකා බැංකු තෙල් තොග ගබඩා පර්යන්ත සමාගම එම ක්‍රියාකාරකම්වලට අදාළ තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු සහ ඉලක්ක එම ඉලක්කයන් සපුරා ගැනීම සඳහා වැදගත් සන්ධිස්ථානයන් සමග සහ එම ඉලක්ක කරා ළඟාවීම් ඇගයීමට අදාළ දර්ශක හඳුනාගැනීමට ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට ද අපොහොසත් විය.

6 ගිණුම්කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

6.1 අභ්‍යන්තර විගණනය

අභ්‍යන්තර විගණනය ඕනෑම ආයතනයක කළමනාකරණයට වැදගත් සේවාවන් සපයයි. වංචා අනාවරණය කිරීම හා වළක්වා ගැනීම, අභ්‍යන්තර පාලනය පරීක්ෂා කිරීම සහ සංවිධානයේ ප්‍රතිපත්ති සහ රාජ්‍ය රෙගුලාසි සමග අනුකූල වීම නියාමනය කිරීම ආදිය ඇතුළත් වේ. එබැවින් අභ්‍යන්තර විගණන අංශය සංවිධානයේ සංවර්ධනයෙහි වැදගත් භූමිකාවක් සපයයි. සමාගමේ අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු පිළිබඳව පහත දැක්වෙන නිරීක්ෂණ සිදු කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාගම විසින් අභ්‍යන්තර විගණන ක්‍රියාවලියක් හෝ අත්පොතක් හඳුන්වා දී නොතිබුණි.
- (ආ) 2017 වර්ෂය සඳහා අභ්‍යන්තර විගණන සැලැස්ම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණු අතර, අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් සියලුම අවදානම් ක්ෂේත්‍ර ආවරණය වන පරිදි නියමාකාර ලෙස අවදානමක් තක්සේරුවක් කර නොතිබුණි.
- (ඇ) අභ්‍යන්තර විගණනයේ නිරීක්ෂණ සහ නිර්දේශ නොකඩවා ඇගයීමට ලක් කර සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට වාර්තා කර නොතිබුණි.

6.2 අයවැය පාලනය

2017 වර්ෂය සඳහා සමාගමේ වාර්ෂික අයවැය මූල්‍ය වර්ෂයේ මාස 07 කින් පසුව අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය විසින් 2017 අගෝස්තු 11 දින අනුමත කර තිබුණි. එබැවින් සමාගම සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී කාර්යක්ෂම මූල්‍ය පාලන යාන්ත්‍රණයක් ලෙස අයවැය භාවිතා කිරීමට අපොහොසත් වී තිබුණි.

7. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණන කටයුතු තුළදී පද්ධති හා පාලනවල නිරීක්ෂණය වූ අඩුපාඩු වරින් වර සමාගමේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත දැක්වෙන පාලන ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධයෙන් විශේෂ අවධානයක් යොමු විය යුතුය.

පාලන ක්ෂේත්‍රය

නිරීක්ෂණ

(අ) මානව සම්පත් කළමනාකරණය

සමාගම විසින් තෝරාගත් බඳවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමය (SORAP) උචිත ආකාරයට සංශෝධනය කර නොතිබීම හා විධිමත්ව අනුමත කරගෙන නොතිබුණි..

(ආ) සම්පත් උපයෝජනය

සම්පත් යෙදවීමේදී චක්‍රලේඛ උපදෙස්වලට අනුකූල නොවන ලෙස සිදු කර තිබුණි.